

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

визначення рейтингу здобувачів освіти
(курсантів, студентів, слухачів) у Харківському
національному університеті Повітряних Сил
імені Івана Кожедуба

Повітряні Сили
Збройних Сил України

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

**ВИЗНАЧЕННЯ РЕЙТИНГУ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
(КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ, СЛУХАЧІВ)
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ ІМЕНІ ІВАНА КОЖЕДУБА**

Методичні рекомендації

Харків
2025

УДК УДК 355.232:378.07(076)
В 42

*Затверджено до видання Вченою радою
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
(протокол від 27.05.2025 року №7).*

Автори: В. А. Таршин, Л. О. Петрова, А. А. Коваленко

Визначення рейтингу здобувачів освіти (курсантів, студентів, слухачів) у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба : методичні рекомендації / В. А. Таршин, Л. О. Петрова, А. А. Коваленко. Харків : ХНУПС, 2025. – 32 с.

У методичних рекомендаціях на основі принципів системності, ієрархічності, інтеграції, функціональності та використання як апаратної реалізації методу аналізу ієрархій розроблений єдиний підхід, критерії та алгоритми визначення рейтингу здобувачів освіти у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба на основі їхніх навчальних досягнень, наукової, спортивної активності, участі у громадському житті та повсякденній діяльності. Видання спрямовано на забезпечення об'єктивного та прозорого оцінювання результатів навчання, професійної підготовки та повсякденної діяльності здобувачів освіти. При розробці методики рейтингування здобувачів освіти використані нормативні документи з підготовки військових фахівців у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України.

Рекомендації можуть бути використані керівним складом вищих військових навчальних закладів, викладачами, командирами (начальниками) курсантських підрозділів, кураторами навчальних груп та відповідальними за моніторинг та якість освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах. Запропоновані методи сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти до навчання, формуванню здорової конкуренції та розвитку лідерських якостей.

УДК УДК 355.232:378.07(076)

© Таршин В. А., Петрова Л. О., Коваленко А. А.
© Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба

ЗМІСТ

1. Загальні положення	5
2. Методологічний підхід до визначення рейтингів здобувачів освіти у вищому військовому навчальному закладі	7
3. Методика визначення рейтингу випускника вищого військового навчального закладу	13
3.1. Рейтинг випускника першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	14
3.1.1. Частковий рейтинг здобувача освіти з базової загальновійськової підготовки.....	15
3.1.2. Частковий рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами опанування освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти	16
3.1.3. Частковий рейтинг здобувача освіти за діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми та повсякденну діяльність	24
3.1.4. Рейтинг випускника другого (магістерського) рівня вищої освіти	35

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МОУ	–	Міністерство оборони України
ЗСУ	–	Збройні Сили України
ГШ ЗСУ	–	Генеральний штаб Збройних Сил України
ПС ЗСУ		Повітряні Сили Збройних Сил України
ВВНЗ	–	вищий військовий навчальний заклад
ХНУПС	–	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (університет)
ОК	–	освітній компонент
ЄКТС	–	Європейська кредитно-трансферна система

1. Загальні положення

1.1. Методичні рекомендації (далі – Рекомендації) з визначення рейтингу здобувачів освіти розроблено з метою забезпечення прозорості, об'єктивності та справедливості оцінювання успішності здобувачів освіти у вищому військовому навчальному закладі, у них окреслено порядок формування та оцінки рейтингових показників здобувачів освіти в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (університет), забезпечуючи єдиний підхід до оцінювання та підвищення якості освіти.

1.2. Рекомендації розроблено відповідно до вимог законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, наказу Міністра оборони України від 15 лютого 2024 року № 120/нм “Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти”, “Методичних рекомендацій щодо рейтингової оцінки та розподілу випускників вищих військових навчальних закладів на первинні офіцерські посади”, затверджених розпорядженням начальника Головного управління кадрової політики Міністерства оборони України від 04 жовтня 2002 року № 150/НМЦ/379, “Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба”, “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба”.

1.3. Метою впровадження рейтингового оцінювання здобувачів освіти університету є забезпечення якості освітнього процесу, стимулювання активної діяльності здобувачів освіти, встановлення постійного зворотного зв'язку з кожним здобувачем освіти та своєчасне корегування його навчальної й позанавчальної діяльності, забезпечення ефективного використання випускників за спеціальністю (спеціалізацією, освітньо-професійною програмою) їх підготовки у ВВНЗ та створення раціональних передумов для їх подальшого кар'єрного зростання.

1.4. Основними завданнями визначення рейтингу є:

- підвищення якості вищої освіти за визначеними освітніми програмами та рівнями;
- забезпечення комплексного підходу до оцінки результатів навчання та повсякденної діяльності здобувачів освіти й усунення суб'єктивності під час рейтингування;
- стимулювання здобувачів освіти до активної участі в освітньому процесі та

розвитку їхніх професійних навичок і творчої ініціативи;
 реалізація принципів змагальності та здорової конкуренції;
 створення умов для подальшого вдосконалення освітнього процесу;
 оцінка не лише академічних досягнень, але й активності здобувачів освіти в позанавчальній діяльності;

виявлення та розвиток творчих, лідерських, наукових і спортивних здібностей здобувачів освіти, заохочення до результативної діяльності в цих напрямках (участь у конкурсах робіт, олімпіадах, наукових конференціях, спортивних змаганнях різного рівня, науковій та науково-технічній діяльності тощо).

встановлення постійного зворотного зв'язку зі здобувачами освіти та своєчасне корегування їх освітніх досягнень.

1.5. У Рекомендаціях на основі принципів системності, ієрархічності, інтеграції, прозорості та функціональності розроблений єдиний підхід до визначення рейтингу здобувачів освіти.

Рейтинг є частиною єдиної системи оцінювання досягнень і враховує різні аспекти діяльності здобувачів освіти. Реалізація цього принципу розкривається в таких аспектах:

формування рейтингу відбувається на основі кількісної оцінки досягнень за взаємопов'язаними критеріями (успішність в опануванні освітньо-професійної програми, лідерські здібності, наукова активність, спортивні досягнення, дисциплінарні показники, виконання службових обов'язків у повсякденній діяльності, участь у громадських, культурних заходах);

використання єдиної методології розрахунку балів та правил їх підсумовування;

автоматизація процесу визначення рейтингу.

Рейтинг будується за чіткою структурою, де кожен рівень має свою вагу та значення у загальному підсумку, це знаходить реалізацію у визначенні рівнів оцінювання: індивідуальний рівень (здобувачі оцінюються за особистими досягненнями); груповий рівень (оцінка у межах спеціальності, спеціалізації); інституційний рівень (рейтинг факультету в межах вищого військового навчального закладу).

Використаний у Рекомендаціях принцип інтеграції показників рейтингування передбачає об'єднання різних джерел інформації та методів оцінювання для отримання комплексного результату, це дає можливість використовувати комбіновані методи оцінювання (підсумкові бали, екзамени (іспити), заліки, курсові роботи (проєкти), оцінки викладачів, відгуки керівників практики, результати льотної підготовки, оцінки за практику та військове стажування та ін.) та інтеграцію даних з різних платформ (журнали, відомості, звіти про наукову діяльність, збірники наукових праць, дипломи, нагороди,

грамоти, дисциплінарна практика тощо). Об'єктивність оцінювання здійснюється на основі чітких і прозорих критеріїв та унормованих кількісних показників.

На останньому етапі отримання освіти за відповідними спеціальностями (спеціалізаціями, освітньо-професійними програмами) на кожному рівні здобуття освіти кадровими органами проводиться попередній розподіл випускників ВВНЗ за посадами призначення на основі рейтингових списків. Тому, важливим етапом є визначення рейтингу курсанта (слухача) перед військовим стажуванням за відповідною посадою, оскільки вона є орієнтовною посадою призначення. Затверджений розподіл здобувачів освіти за рейтингом на військове стажування є підставою для кадрових органів щодо розроблення проекту наказу Міністра оборони України про розподіл випускників ВВНЗ за посадами призначення у військових частинах.

Після військового стажування і складання атестації рейтинг випускника визначається відповідними комісіями за кожною спеціальністю (спеціалізацією, освітньо-професійною програмою) підготовки військових фахівців у ВВНЗ з урахуванням його рейтингу на кожному етапі здобуття освіти та результатів атестації.

Ці рекомендації є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу та забезпечують єдиний стандарт оцінювання, що дозволяє ефективно відслідковувати освітні досягнення здобувачів освіти.

2. Методологічний підхід до визначення рейтингів здобувачів освіти у вищому військовому навчальному закладі

Прийнята в Україні кредитно-трансферна система створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання і порівнювання результатів навчання, їхнього академічного визнання і передавання від одного закладу освіти іншому. Остання є інструментом, що допомагає розробляти, описувати і запроваджувати програми навчання і присвоювати кваліфікації вищої освіти.

Складовими кредитно-трансферної системи є система оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти та рейтингова система оцінювання. Одним із завдань системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (п. 2., ст. 16, розділ V Закону України "Про вищу освіту") є щорічне оцінювання здобувачів освіти, НПП і ПП вищого військового навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ВВНЗ, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

У підвищенні якості підготовки фахівців у ВВНЗ важливим є контроль організації та проведення освітнього процесу, інших напрямів діяльності кафедр і факультетів, які безпосередньо впливають на успішне вирішення завдань, що стоять перед ВВНЗ в умовах сучасних загроз. Крім повсякденного контролю

діяльності кафедр, факультетів, командування ВВНЗ організує планові перевірки діяльності постійного і змінного складу комісіями, призначеними начальником ВВНЗ.

У результаті цих планових перевірок узагальнюється позитивний досвід організації освітнього процесу, виявляються недоліки у діяльності факультетів та кафедр ВВНЗ, розроблюються рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу та інших напрямків діяльності, які забезпечують високу якість підготовки військових фахівців за встановленими спеціальностями (спеціалізаціями, освітньо-професійними програмами). Існуючі методи контролю не забезпечують достатню об'єктивність кількісного оцінювання результатів діяльності здобувачів освіти, тому виникла необхідність розробити нову систему рейтингового оцінювання здобувачів освіти у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Рейтингове оцінювання здобувачів освіти є складовою частиною системи підготовки фахівців, яке визначає особливості організації освітнього процесу та життєдіяльності в університеті.

Методологічний підхід до формування рейтингу здобувачів освіти базується на системному аналізі їх досягнень за комплексом критеріїв та показників, які відображають їхню академічну успішність, лідерські якості, наукову та спортивну активність, дисциплінарну відповідальність, участь у громадському житті та інших видах діяльності. Формування рейтингу дозволяє чітко визначити критерії оцінювання та зменшує суб'єктивізм в оцінці результатів навчальної та позанавчальної діяльності здобувачів освіти. Завдяки цьому, вони мають чітке розуміння того, які вимоги до них висуваються, а також кількісну оцінку їх діяльності. Оскільки рейтингове оцінювання здобувачів освіти враховує різноманітні аспекти освітньої діяльності, воно заохочує їх до більшої активності та всебічного розвитку. Це мотивує до постійного вдосконалення та розширення своїх знань і навичок, здобутків в позанавчальній діяльності. Рейтинговий підхід дозволяє порівнювати досягнення здобувачів освіти не лише на рівні загальної успішності, а за окремими додатковими досягненнями.

Рейтинговий підхід дозволяє науково-педагогічним (педагогічним) працівникам регулярно отримувати інформацію про рівень успішності здобувачів освіти (через оцінки, зворотний зв'язок, виконання індивідуальних завдань), що дозволяє своєчасно корегувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти, освітній процес і адаптувати його під їх потреби. Це є важливим інструментом для покращення освітньо-професійних програм, пошуку та запровадження нових форм і методів викладання. Рейтинг дозволяє відстежувати прогрес кожного здобувача освіти протягом всього періоду навчання, дає змогу оперативно виявляти проблеми та своєчасно вживати заходів для покращення результатів навчання.

Основні принципи рейтингового підходу включають:

Критерії оцінки. Для формування рейтингу визначаються критерії, за якими об'єкти порівнюються. Ці критерії можуть бути кількісними або якісними та чітко відображати сутність порівняння. Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати засвоєння освітніх компонентів програм навчання завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, що здобувач освіти набув необхідні професійні компетенції.

Збір та обробка даних. Для визначення рейтингу збираються та опрацьовуються дані по кожному об'єкту на основі визначених критеріїв.

Визначення ваги критеріїв. Не всі критерії можуть мати однакову важливість. У рейтингових системах часто застосовують вагові коефіцієнти для різних критеріїв, щоб врахувати їхню значущість.

Класифікація і порівняння. На основі отриманих рейтингів об'єкти розподіляються за рівнями, що дозволяє їх порівнювати і робити висновки про їх переваги чи недоліки.

Методи оцінювання здобувачів освіти – це різноманітні підходи, що використовуються для вимірювання рівня їх професійних компетентностей, різних видів активності та повсякденної діяльності. Вони допомагають визначити, наскільки ефективно засвоєний матеріал і чи досягнуті навчальні результати. Вибір методу оцінювання залежить від цілей навчання, особливостей дисципліни та рівня підготовки здобувачів освіти. Поєднання різних підходів дозволяє зробити процес оцінювання об'єктивним і спрямованим на розвиток практичних навичок.

В університеті використано мульти-критеріальне оцінювання, що враховує кілька аспектів діяльності здобувача освіти, такі як опанування освітньо-професійної програми, участь у позанавчальних заходах, наукові та спортивні досягнення, громадська активність, результати повсякденної діяльності тощо. Перевагами цього методу є те, що він допомагає створити об'єктивний рейтинг, який відображає комплексний підхід до оцінки результатів діяльності здобувача освіти.

Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами семестрового, підсумкового контролю, різних видів практики, військового стажування, атестації, заохочувальних та штрафних балів. При визначенні критеріїв оцінювання в Рекомендаціях нормалізовано бали та призначено вагу кожному критерію. Форми і види контрольних заходів визначаються навчальним планом, робочою програмою навчальної дисципліни та силабусом. Навчальні досягнення (успішність) з вивчення освітнього компонента визначаються у балах, які встановлюються згідно з критеріями оцінювання залежно від обсягу та складності навчального матеріалу, трудомісткості підготовки, інтегрованості з іншими курсами або темами,

наявності творчої компоненти тощо для кожного виду навчальних занять, що передбачає оцінювання, та кожного контрольного заходу, що передбачений навчальним планом.

Для спрощення розрахунку різних видів рейтингу здобувачів освіти (з базової загальновійськової підготовки, за результатами опанування освітньо-професійної програми, практики, військового стажування, додаткових балів за діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми), кожен вид рейтингу оцінюється або приводиться у відповідність до 100-бальної шкали

Оцінка по шкалі ECTS	Визначення	Національна система	За 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	відмінно	90-100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	дуже добре	80-89
C	Добре – в цілому правильна робота з певною кількістю значних помилок	добре	65-79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	задовільно	55-64
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (достатньо)	50-54
F	Незадовільно – з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	1-49

Сутність рейтингового підходу до визначення (оцінювання) результатів діяльності здобувача освіти полягає у наступному.

Перше. Використовуючи нормативні документи з організації діяльності ВВНЗ розроблюється модель освітньої діяльності здобувача освіти (рис.2.1). Під моделлю діяльності в контексті проблеми, яка розглядається, вважається сукупність функцій і типових задач діяльності, які виконує здобувач освіти в освітньому процесі для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра. Ця модель будується як ієрархічна структура, де кожний основний вид діяльності поділяється на часткові, взаємопов'язані види діяльності. Декомпозиція часткових видів діяльності здійснюється до рівня, при якому можливе визначення кількісних оцінок результатів діяльності. Такі оцінки називаються *первинними оцінками*.

Модель діяльності здобувача освіти – це структурований опис діяльності з опанування освітньо-професійних програм під час здобуття освіти у ВВНЗ та діяльності поза межами опанування освітньо-професійних програм та повсякденної діяльності. Вона включає ключові компоненти підготовки, що забезпечують формування компетентностей, необхідних для майбутньої служби або роботи.

Друге. Відповідно до моделей діяльності розроблюються адекватні їм рейтинг-моделі результатів діяльності здобувачів освіти. Рейтинг-моделі встановлюють функціональні зв'язки сумарного рейтингу з *частковими рейтингами* з окремих видів діяльності на різних рівнях декомпозиції, а також зв'язки часткових рейтингів нижнього рівня з *первинними оцінками* результатів діяльності здобувачів освіти за видом діяльності нижнього рівня декомпозиції.

Третє. Рейтинг випускника здобувача освіти R визначається сумою часткових рейтингів R_i всіх $N_{\text{в}}$ основних видів діяльності (на першому рівні декомпозиції) з урахуванням вагових коефіцієнтів кожного i -ого виду діяльності J_i :

$$R = \sum_{i=1}^{N_{\text{в}}} J_i \cdot R_i \quad (2.1)$$

Четверте. Рейтингова оцінка здобувача освіти з i -ого виду навчальної та пізнавальної діяльності визначається як сума всіх " n " первинних оцінок O_i видів діяльності з урахуванням вагових коефіцієнтів J_i кожної i -ої оцінки:

$$R_i = \sum_{i=1}^n J_i O_i \quad (2.2)$$

Числові значення вагових коефіцієнтів визначаються ступенем значущості відповідного виду діяльності в системі підготовки військових фахівців, а також складністю і трудомісткістю виконання різних видів діяльності. Аналогічно визначаються часткові рейтинги на наступних рівнях декомпозиції.

П'яте. Числове значення *вагових коефіцієнтів часткових рейтингів* на всіх рівнях декомпозиції всіх видів діяльності суб'єктів рейтингування визначається методом експертного опитування висококваліфікованих науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що мають великий досвід організації і проведення освітнього процесу у ВВНЗ.

Таким чином, у Рекомендаціях викладено методику рейтингування здобувачів освіти у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України. Рекомендації можуть бути використані керівним складом ВВНЗ, викладачами, командирами (начальниками) курсантських підрозділів, кураторами навчальних груп та відповідальними за моніторинг та якість освітньої діяльності у ВВНЗ. Запропоновані методи сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти до навчання, формуванню здорової конкуренції та розвитку лідерських якостей.

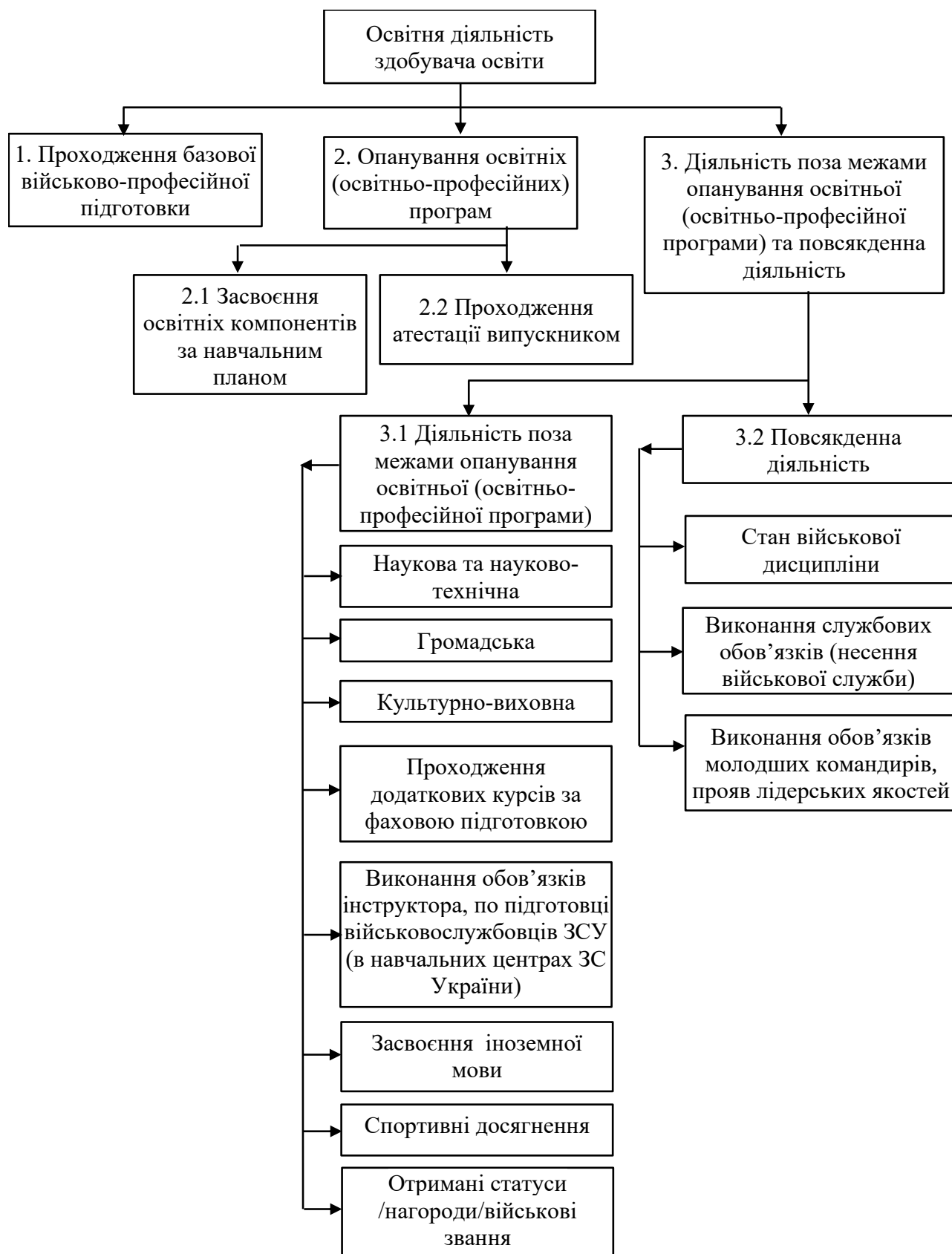

Рис.2.1. Модель освітньої діяльності курсанта ВВНЗ

У таблиці 2.1 визначено види освітньої діяльності здобувачів освіти, за якими здійснюється їх оцінювання, та відповідні вагові коефіцієнти.

Таблиця 2.1 – Види освітньої діяльності здобувачів освіти

№ з/п	Найменування видів діяльності	Вагові коефіцієнти		Умовні позначення часткових рейтингів
		умовні позначення	числові значення	
1	Проходження базової загальновійськової підготовки	j_1	0,01	$R_{бзвп}$
2	Опанування освітньо-професійних програм	J_2	0,80	$R_{оп}$
2.1	Засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом	j_4	0,65	$R_{ок}$
2.2	Проходження атестації випускника	j_5	0,35	$R_{ав}$
3	Діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми та повсякденна діяльність	j_3	0,19	$R_{дб}$
3.1	Діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми	j_{6i}	0,65	$R_{дбпо}$
3.1.1	Наукова та науково-технічна	j_{61}	0,2	$R_{дбпо1}$
3.1.2	Громадська	j_{62}	0,1	$R_{дбпо2}$
3.1.3	Культурно-виховна	j_{63}	0,1	$R_{дбпо3}$
3.1.4	Проходження додаткових курсів за фаховою підготовкою	j_{64}	0,1	$R_{дбпо4}$
3.1.5	Виконання обов'язків інструктора по підготовці військовослужбовців ЗСУ (у навчальних центрах ЗСУ)	j_{65}	0,1	$R_{дбпо5}$
3.1.6	Засвоєння іноземної мови	j_{66}	0,2	$R_{дбпо6}$
3.1.7	Спортивні досягнення	j_{67}	0,1	$R_{дбпо7}$
3.1.8	Отримані статуси /нагороди/військові звання	j_{68}	0,1	$R_{дбпо8}$
3.2	Повсякденна діяльність	j_{7i}	0,35	$R_{дбпд}$
3.2.1	Стан військової дисципліни	j_{71}	0,34	$R_{дбпд1}$
3.2.2	Виконання службових обов'язків (несення військової служби)	j_{72}	0,33	$R_{дбпд2}$
3.2.3	Виконання обов'язків молодших командирів, прояв лідерських якостей	j_{73}	0,33	$R_{дбпд3}$

3. Методика визначення рейтингу випускника вищого військового навчального закладу

Методика визначення рейтингу випускника вищого військового навчального закладу – це складна система, що інтегрує численні аспекти підготовки майбутніх фахівців. За допомогою розробленої методики рейтинг

випускника визначається за рівнем фахової передвищої освіти, першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти.

Основними компонентами методики є:

- базова загальновійськова підготовка;
- академічна підготовка;
- індивідуальні досягнення та додаткові активності;
- фізична підготовка;
- військова дисципліна, лідерські якості та служба.

Аналіз рейтингових даних дозволяє керівництву військового навчального закладу виявляти сильні та слабкі сторони організації освітнього процесу, що сприяє постійному вдосконаленню методик підготовки майбутніх кадрів.

Таким чином, рейтингування здобувачів освіти у ВВНЗ запропоновано проводити за результатами їхньої освітньої діяльності (рис.1).

3.1. Рейтинг випускника першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначається сумою:

$$R_{вб} = j_1 \cdot R_{бзвп} + j_2 \cdot R_{оп} + j_3 \cdot R_{дб} \quad (3.1)$$

Зміст умовних позначень (3.1), види освітньої діяльності здобувача освіти, за якими здійснюється їх оцінювання та їх вагові коефіцієнти розкрито у табл.3.1.

Таблиця 3.1 – Зміст умовних позначень (3.1), види освітньої діяльності здобувача вищої освіти

№ з/п	Найменування видів діяльності	Вагові коефіцієнти		Умовні позначення часткових рейтингів
		умовні позначення	числові значення	
1	Проходження базової загальновійськової підготовки	j_1	0,01	$R_{бзвп}$
2	Опанування освітньо-професійних програм	j_2	0,80	$R_{оп}$
3	Діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми та повсякденна діяльність	j_3	0,19	$R_{дб}$

де j_1 – ваговий коефіцієнт рейтингового балу, отриманого здобувачами освіти за результатами базової загальновійськової підготовки, дорівнює 0,01;

j_2 – ваговий коефіцієнт рейтингу за результатами опанування освітніх (освітньо-професійних) програм за відповідною спеціальністю, дорівнює 0,80;

j_3 – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів, дорівнює 0,19.

3.1.1. Частковий рейтинг здобувача освіти з базової військово-професійної підготовки

Метою базової загальновійськової підготовки є набуття курсантами базових знань, умінь і навичок, необхідних для подальшого продовження навчання, а у разі потреби виконання обов'язків за посадою “стрілець”.

Підготовка курсантів організовується та проводиться у відповідності до вимог Законів України, наказів і директив Міністерства оборони України, Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, Курсу стрільб, бойових статутів, настанов, керівництв, посібників, методичних рекомендацій, розроблених на підставі отриманого досвіду.

Індивідуальний курс проводиться з метою вивчення основних освітніх компонент (тактична, вогнева підготовка) та отримання знань і навичок з супутніх освітніх компонент (психологічна та інженерна підготовка, військова топографія, тактична медицина, підготовка зі зв'язку та РХБ захисту), поглиблення знань з військової мілітарної історії, національних бойових традицій Українського народу, формування свідомого ставлення до захисту територіальної цілісності та незалежності України.

Розвиток фізичних якостей курсантів проводиться шляхом проведення занять з фізичної підготовки та супутніх фізичних тренувань в ході повсякденної діяльності, практичних занять з освітніх компонент, переміщення особового складу до місць їх проведення (у зворотному напрямку) та під час марш-кидку.

За результатами базової загальновійськової підготовки курсанти повинні набути індивідуальні знання та навички, виконати повний перелік вправ стрільб, нормативів та навчально-бойових завдань, які визначені Програмою базової загальновійськової підготовки курсантів.

Таким чином,

Рбзвп – рейтинг успішності курсантів за результатами базової загальновійськової підготовки, визначається як середній бал за результатами трьох основних навчальних дисциплін цієї підготовки:

- вогнева підготовка;
- тактична підготовка;
- фізична підготовка.

Здобувачі (військовослужбовці за контрактом), які вступили до університету і мають сертифікат БЗВП складають мультипредметний тест з дисциплін:

- вогнева підготовка;
- тактична підготовка;
- статuti ЗСУ.

3.1.2. Частковий рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами опанування освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Успішність здобувачів освіти за результатами опанування освітньо-професійних програм – це комплексний показник, який характеризує рівень досягнення навчальних цілей, засвоєння знань, формування компетентностей та професійних навичок відповідно до вимог освітньо-професійної програми.

Цей показник вимірюється через:

академічні досягнення – середній бал за оцінки з навчальних дисциплін, виконання курсового проєкту, результатів заліків, екзаменів (іспитів) та атестації; практичну підготовку – результати військового стажування, проходження різних видів практики.

Освітньо-професійна програма для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра, бакалавра у ВВНЗ повинна враховувати вимоги стандарту вищої або фахової передвищої освіти відповідної спеціальності (обсяг кредитів ЄКТС, перелік компетентностей випускника, результати навчання, форми атестації здобувачів освіти, вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги професійного стандарту).

Навчальний план є основним документом, який регламентує організацію та забезпечення освітньої діяльності ВВНЗ і включає такі розділи: графік навчального процесу, зведені дані про бюджет навчального часу, дані щодо практик і військового стажування, атестації та план навчального процесу, що визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, розподіл навчального часу за видами навчальних занять та контрольні заходи. У структурі навчального плану виділяють обов'язкові, вибіркові та військові освітні компоненти.

Освітній компонент – складова освітньо-професійної програми (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проєкт), кваліфікаційна робота (проєкт)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС. Перелік освітніх компонент (навчальних дисциплін) за циклами загальної та професійної підготовки, перелік (блоки) навчальних дисциплін за вибором курсантів (студентів), військово-професійної, військово-спеціальної підготовки визначаються відповідною освітньо-професійною програмою за спеціальністю (спеціалізацією) для кожного ступеня освіти.

Обов'язкові освітні компоненти навчального плану включають навчальні дисципліни циклів загальної та професійної підготовки, кваліфікаційні роботи, військове стажування, навчальні практики та інші види навчального навантаження здобувачів освіти, що спрямовані на досягнення результатів навчання, які визначені освітньо-професійною програмою.

Військові освітні компоненти визначаються відповідними освітніми програми курсів професійної військової освіти (військових фахівців офіцерського складу), програмами курсів професійної військової підготовки (військових фахівців сержантського і старшинського складу) та освітніми компонентами військово-професійного спрямування.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума часткових оцінок (в балах) за результатами поточного, модульного контролів, екзамену (іспиту) та заліку з урахуванням вагових коефіцієнтів, що визначаються кафедрою. Результати семестрового контролю використовуються як критерій виконання здобувачем освіти навчального плану.

Модель навчальної діяльності здобувача освіти (рис. 3.1) включає всі освітні компоненти за навчальним планом.

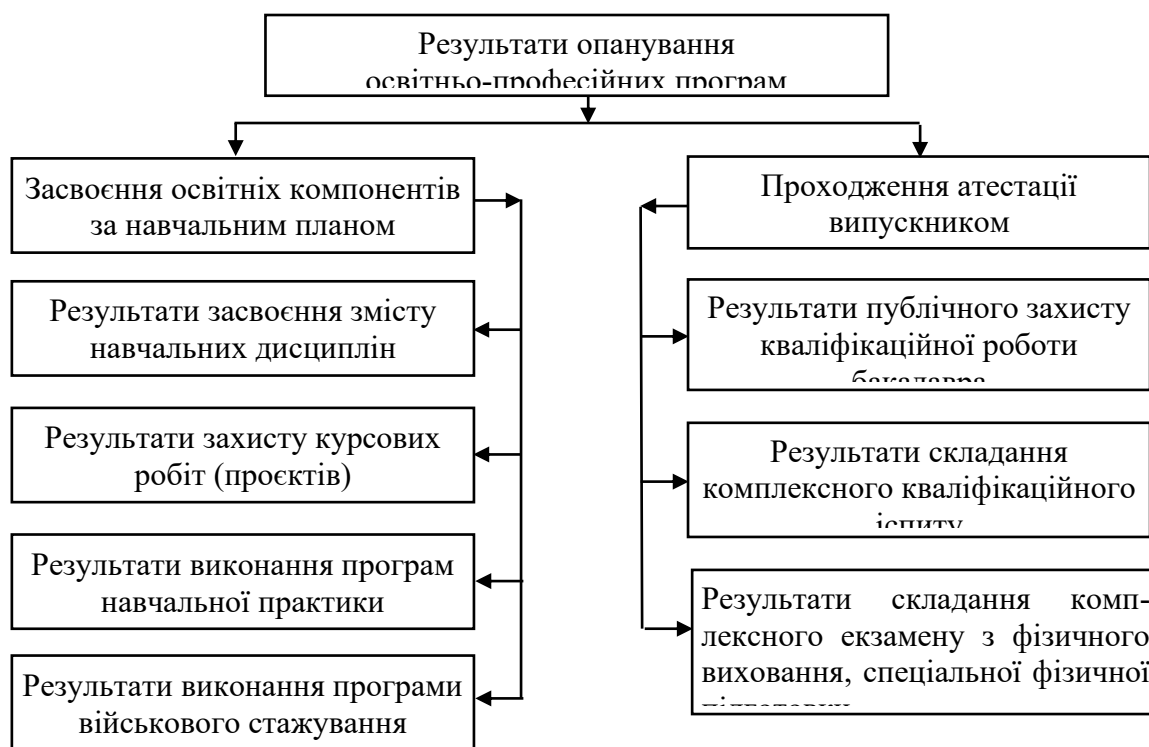

Рис. 3.1 Модель навчальної діяльності здобувача освіти

Частковий рейтинг здобувача освіти з опанування освітньо-професійної програми визначається сумою

$R_{оп}$ – рейтинг успішності за результатами опанування освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

$$R_{оп} = j_4 \cdot R_{ок} + j_5 \cdot R_{ав} \quad (3.2)$$

де j_4 – ваговий коефіцієнт рейтингу засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом для відповідної спеціальності (спеціалізації, освітньо-професійної програми), дорівнює 0,65;

j_5 – ваговий коефіцієнт рейтингу за результатами атестації випускників за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, дорівнює 0,35;

$R_{ок}$ – рейтинг засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом для відповідної спеціальності (спеціалізації), який включає всі екзаменаційні та залікові оцінки з обов’язкових, військових та вибіркових компонентів освітньо-професійної програми, курсові роботи (проекти), захисти практик.

$R_{ав}$ – рейтинг здобувачів освіти за результатами атестації випускників за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Зміст умовних позначень (3.2), показники навчальної діяльності здобувача освіти, за якими здійснюється його оцінювання та їх вагові коефіцієнти розкрито у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Зміст умовних позначень (3.2), показники навчальної діяльності здобувача вищої освіти

№ з/п	Найменування видів діяльності	Вагові коефіцієнти		Умовні позначення часткових рейтингів
		умовні позначення	числові значення	
1	Опанування освітньо-професійних програм	j_2	0,80	$R_{оп}$
1.1	Засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом для відповідної спеціальності (спеціалізації, освітньої програми)	j_4	0,65	$R_{ок}$
1.2	Пройходження атестації випускника	j_5	0,35	$R_{ав}$

$R_{ок}$ – визначається як середнє арифметичне семестрових рейтингових балів успішності навчання здобувача вищої освіти за весь період навчання для здобуття ступеня бакалавра, тобто:

$$R_{ок} = \frac{\sum_{i=1}^n R_{ci}}{n} \quad (3.3)$$

де R_{ci} – семестровий рейтинговий бал за i -й семестр навчального року;
 n – загальна кількість семестрів за період навчання.

Рейтинговий бал є інтегральною оцінкою результатів усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти, яка включає:

- 1) оволодіння змістом дисциплін навчального плану;
- 2) підготовка та захист курсових проектів (робіт);

- 3) проходження різних видів практик;
- 4) виконання і захист кваліфікаційної роботи.

Після визначення рівня знань на підсумковому контролі підраховується загальний обсяг балів, що отримав здобувач освіти протягом всього періоду вивчення навчальної дисципліни. Він складається із суми показників результатів навчання здобувачів освіти, що отримані під час навчальних занять, самостійної роботи, проведення контрольних заходів та може становити від 50 до 100 балів.

Таким чином семестровий рейтинговий бал за певний семестр навчального року визначається формулою:

$$Rci = \sum_1^n k_i O_i \alpha_i \quad (3.4)$$

де Rci – семестровий рейтинговий бал за i -й семестр навчального року;

k_i – додатний ваговий коефіцієнт i -тої освітньої компоненти (дисципліни, курсової роботи (проєкту), практики), який визначається часткою кредитів ЄКТС певної освітньої компоненти в i -тому семестрі від загального обсягу кредитів в ЄКТС на підготовку здобувачів в i -тому семестрі за навчальним планом для відповідної спеціальності (спеціалізації, освітньо-професійної програми);

O_i – первинна оцінка з i -тої освітньої компоненти, величина більше 50 балів;

α_i – коефіцієнт, який враховує кількість перескладань;

$\alpha_i=1$, освітню компоненту здають з першого разу;

$\alpha_i= 0,67$, перше перескладання i -ої освітньої компоненти;

$\alpha_i= 0,33$ друге перескладання i -ої освітньої компоненти.

Формально його можна записати так:

$$k_i = 100 \frac{T_i}{T}, \quad (3.5)$$

де T_i – обсяг дисципліни, практики, курсового проєкту (роботи) за навчальним планом (кредити ЄКТС);

T – загальний обсяг освітньої програми (кредити ЄКТС).

Для врахування кількості перескладання оцінок у випадку отримання незадовільної підсумкової оцінки (менше 50 балів) під час семестрового контролю з будь-якого освітнього компонента, захисту курсової роботи (проєкту), звіту з військового стажування (практики) та у разі успішного її перескладання, рейтинг перераховується, коефіцієнт α_i зменшується пропорційно кількості перескладань. Метою врахування кількості перескладань є забезпечення об'єктивності, прозорості та мотивації до якісного опанування навчального матеріалу з першої спроби. Це стимулюватиме здобувачів освіти уникати перездач і отримувати вищі оцінки з першого разу, а також дозволяє

створити більш справедливий рейтинг, який відображає не лише підсумкові бали, але й шлях їх досягнення.

Самостійна робота здобувачів освіти здійснюється з метою: відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу, закріплення та поглиблення знань, умінь і навичок; виконання індивідуальних завдань з освітнього компонента (курсові роботи (проєкти), розрахунково-графічні роботи, реферати тощо), воєнно-наукових і кваліфікаційних робіт; підготовки до майбутніх занять та контрольних заходів; формування у здобувачів освіти самостійності та ініціативи в пошуку та набутті знань. Індивідуальні завдання з освітнього компонента є невід'ємною складовою самостійної роботи здобувачів освіти. До індивідуальних завдань відносяться реферати, есе, розрахункові, графічні, аналітичні, розрахунково-графічні завдання, контрольні, курсові, кваліфікаційні роботи.

Курсова робота (проєкт) з навчальної дисципліни передбачає розроблення сукупності документів (розрахунково-пояснювальної або пояснювальної записки, графічного, ілюстративного матеріалу, у тому числі з використанням топографічних карт). Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти під час розроблення курсової роботи (проєкту), як найбільш складної форми самостійної роботи здійснюється відповідною комісією шляхом її захисту. Метою курсової роботи (проєкту) є поглиблене дослідження конкретних наукових питань або тем, що є складовими навчальної дисципліни у межах якої виконується робота (проєкт). Тематика курсових робіт (проєктів) повинна відповідати завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язуватися з практичними потребами діяльності майбутнього фахівця.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ході захисту курсової роботи (проєкту) здійснюється за національною шкалою та за шкалою ЄКТС. У разі отримання незадовільної оцінки здобувач освіти за рішенням комісії виконує курсову роботу (проєкт) за новою темою або перепрацьовує попередню роботу (проєкт).

Практична підготовка здобувачів освіти є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми, що спрямований на набуття здобувачами освіти професійних компетентностей та передбачає:

оволодіння здобувачами освіти сучасними методами і формами організації управління військовими підрозділами, експлуатації та бойового застосування озброєння та військової техніки у сфері їх майбутньої службової діяльності;

формування у здобувачів освіти професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень у реальних умовах під час провадження конкретної службової діяльності;

виховання у військових фахівців потреби систематично оновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності;

розвиток навичок науково-дослідної роботи та вирішення прикладних завдань;

формування навичок командної роботи;

отримання здобувачем освіти досвіду службової діяльності, роботи, що необхідний для присвоєння професійної кваліфікації.

Основними видами практичної підготовки здобувачів освіти у ВВНЗ є: базова загальновійськова підготовка, навчальна, військова, ремонтна та інші види практики, льотне навчання, льотна підготовка, військове стажування.

Види практичної підготовки здобувачів освіти визначаються освітньо-професійною програмою та відповідним навчальним планом. Навчальна програма військового стажування (практики) повинна включати серед іншого:

критерії оцінювання знань, умінь, інших компетентностей, здобутих здобувачами освіти під час проведення військового стажування (практики). Результати військового стажування (практики) кожного курсанта та слухача оцінюються під час заліку, що проводиться як захист складеного ним звіту про військове стажування (практику).

Під час здійснення освітньої діяльності з підготовки військових фахівців тактичного рівня льотного профілю на льотному факультеті відбувається теоретична та тренажерна підготовка військових фахівців для допуску до їх до польотів. Льотна підготовка для військових фахівців льотного профілю є окремим видом практичної підготовки, яка проходить на літаках та вертольотах у льотних школах та навчальній авіаційній бригаді університету починаючи з 1 курсу навчання.

Оцінювання за проходження льотної підготовки здійснюється навчальною частиною льотного факультету університету з урахуванням статистичних показників курсантів-льотчиків, вертольотчиків з цієї підготовки, результатів професійно-психологічних випробувань, результатів підготовки на пілотажних тренажерах та за виконання плану льотної підготовки.

Методика оцінювання являє собою комплекс практичних дій які дозволяють:

- оцінювати професійні здібності курсанта і прогнозувати доцільність продовження його навчання за льотним фахом;
- надати практичні рекомендації щодо складання індивідуального плану льотної підготовки курсанта;
- визначити ступінь спрямованості кожного курсанта на льотну діяльність, зробити більш об'єктивний висновок щодо перспектив його використання на первинних льотних посадах у військових частинах Повітряних Сил Збройних Сил України із визначенням роду авіації.

При підготовці до льотного навчання на навчально-тренувальному літаку та навчальному вертольоті рейтинг тренажної підготовки враховує результати:

- теоретичного навчання зі спеціальних дисциплін, що необхідні для допуску курсантів до льотного навчання на літаку (вертольоті);
- експрес-опитування курсантів перед екзаменаційними польотами на пілотажному тренажері.

Оцінки за результатами виконання льотної підготовки враховують рівень здібностей курсантів до засвоєння практичних дій під час проходження льотних практик. Рівень виконання льотної програми показує досягнутий рівень підготовки і є співвідношенням кількості виконаних тренувальних польотів до максимальної кількості тренувальних польотів згідно програми на цьому курсі. Максимальна кількість 100 балів надається курсанту, якщо він виконав програму льотної підготовки (тренувальних польотів) на 100%.

Таким чином, якщо курсант-льотчик засвоїв вивізну програму без додаткових польотів, повністю виконав програму тренувальних польотів, отримав максимальну оцінку льотчика-інструктора та під час польотів не мав льотних інцидентів з особистих причин, під час проходження льотної підготовки, на кожному курсі може набрати максимальну кількість – 100 балів.

Джерелом відомостей щодо кількості виконаних вивізних польотів, польотів на поновлення, тренувальних польотів, інцидентів з особистих причин є льотна книжка та оцінка льотчиком-інструктором курсанта.

Військове стажування (практика) курсантів та слухачів є складовою практичної підготовки військових фахівців різних рівнів вищої освіти для Збройних Сил України, інших складових сил оборони. Військове стажування проводиться з метою набуття та вдосконалення курсантами та слухачами необхідних знань, умінь та практичних навичок у виконанні обов'язків за відповідною посадою у військових частинах (установах, організаціях, підприємствах) Збройних Сил України або у військових формуваннях, що підпорядковані іншим складовим сил оборони. Перелік усіх видів практичної підготовки, їх форми, тривалість і строки проведення визначаються відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом.

Після закінчення військового стажування (практики) здобувачі освіти складають звіт у порядку, установленому ВВНЗ. Результати військового стажування (практики) кожного курсанта та слухача оцінюються під час заліку, що проводиться як захист складеного ним звіту про військове стажування (практику).

У разі отримання курсантом та слухачем незадовільної оцінки під час захисту звіту, військового стажування (практики) проводиться повторно в підрозділах забезпечення освітнього процесу ВВНЗ. Строк повторного військового стажування (практики) визначається начальником ВВНЗ. Після проведення військового стажування (практики) захист звіту проводиться повторно.

В таблиці 3.3 показано рівень первинних оцінок за результатами навчальної діяльності здобувача освіти, де враховані всі освітні компоненти за навчальним планом.

Таблиця 3.3 – Рівень первинних оцінок за результатами навчальної діяльності здобувача освіти

Результати опанування освітньо-професійних програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти							
Засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом для відповідної спеціальності (спеціалізації, освітньо-професійної програми)				Атестація випускників			
Рівень первинних оцінок результатів навчальної діяльності здобувача освіти							
Результати засвоєння змісту навчальних дисциплін	Результати захисту курсових робіт (проектів)	Результати виконання програм різних видів практик	Результати виконання програми військового стажування	Атестація випускників	Результати складання комплексних кваліфікаційних іспитів	Результати захисту кваліфікаційних робіт	Результати складання екзамену з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки

Частковий рейтинг курсанта за результатами атестації випускника

З метою встановлення рівня відповідності освітньої, професійної підготовки вимогам стандарту вищої освіти та професійного стандарту в межах певної спеціальності (спеціалізації, освітньо-професійної програми) після завершення теоретичної та практичної частин навчання проводиться атестація випускників.

Формами атестації здобувачів освіти, що визначаються стандартами фахової передвищої освіти за відповідними спеціальностями, є: захист кваліфікаційної роботи та/або атестаційний іспит (ЄДКІ, комплексний кваліфікаційний іспит) і комплексний екзамен з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки.

Формами атестації здобувачів освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, що визначаються стандартами вищої освіти за відповідними спеціальностями, на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти є: публічний захист кваліфікаційної роботи бакалавра та/або атестаційний іспит (ЄДКІ, комплексний кваліфікаційний іспит) і комплексний екзамен з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки.

Формами атестації здобувачів освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти, що визначаються стандартами вищої освіти за відповідними спеціальностями, є: публічний захист кваліфікаційної роботи магістра та/або атестаційний іспит (ЄДКІ, комплексний кваліфікаційний іспит) і комплексний екзамен з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки.

Виконання кваліфікаційних робіт та підготовка до атестаційних іспитів є заключними етапами навчання здобувачів освіти і мають на меті

систематизування, закріплення та розширення теоретичних знань, практичних вмінь і навичок, визначення спроможності випускників до вирішення професійних завдань.

Здобувачі освіти льотного профілю складають іспит з льотної підготовки одразу після завершення програми льотного навчання. Під час проведення кваліфікаційного іспиту з фахівцями льотного профілю результати складання іспиту з льотної підготовки зараховувати як оцінку за перевірку рівня практичної підготовленості здобувачів освіти.

За результатами складання атестаційного іспиту (ЄДКІ, комплексного кваліфікаційного іспиту) з окремою перевіркою теоретичних знань і практичної підготовленості здобувачів освіти виставляється загальна оцінка.

У разі неуспішного складання іспитів, захисту кваліфікаційної роботи під час атестації особа вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план, та відраховується із закладу фахової передвищої військової освіти відповідно до пункту 4 частини першої статті 44 Закону України “Про фахову передвищу освіту” або закладу вищої освіти відповідно до пункту 4 частини першої статті 46 Закону України “Про вищу освіту”.

Таку особу може бути поновлено на навчання для здобуття ступеня фахової передвищої або вищої освіти за такою самою спеціальністю для однократного повторного складання атестаційного іспиту (ЄДКІ, комплексного кваліфікаційного іспиту), захисту кваліфікаційної роботи або комплексного екзамену з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки.

Рейтингова оцінка здобувача освіти за результатами атестації є сумою первинних оцінок всіх форм проведення атестації:

$$R_{\text{ав}} = \frac{\sum_{i=1}^n O_i}{n} \quad (3.6)$$

де $R_{\text{ав}}$ – рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами атестації випускників;

O_i – підсумковий бал за результатами складання комплексних кваліфікаційних іспитів, захисту кваліфікаційних робіт та комплексного екзамену з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки;

n – загальна кількість форм атестації.

3.1.3. Частковий рейтинг здобувача освіти за діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми та повсякденну діяльність

Досягнення за кожен вид діяльності здобувачів освіти поза межами опанування освітньої програми визначаються у балах (від 0 до 5 балів), які встановлюються згідно з критеріями оцінювання залежно від складності та рівня досягнень, наявності творчої компоненти, особистого внеску, дисципліни тощо.

Якщо здобувач освіти не має особистих здобутків, кількість нарахованих додаткових балів за відповідним критерієм оцінювання буде дорівнювати нулю.

Для підрахунку суми додаткових балів, що враховуються у рейтингу здобувача освіти, використовується перелік основних досягнень за результатами різних видів діяльності поза межами опанування освітньої програми, показаний в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Перелік основних досягнень за результатами різних видів діяльності поза межами опанування освітньої програми

№ з/п	Найменування видів діяльності	Вагові коефіцієнти		Умовні позначення часткових рейтингів
		умовні позначення	числові значення	
1	Діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми та повсякденна діяльність	j_3	0,19	$R_{дб}$
1.1	Діяльність поза межами опанування освітньо-професійної програми	j_{6i}	0,65	$R_{дбпо}$
1.1.1	Наукова та науково-технічна	j_{61}	0,2	$R_{дбпо1}$
1.1.2	Громадська	j_{62}	0,1	$R_{дбпо2}$
1.1.3	Культурно-виховна	j_{63}	0,1	$R_{дбпо3}$
1.1.4	Проходження додаткових курсів за фаховою підготовкою	j_{64}	0,1	$R_{дбпо4}$
1.1.5	Виконання обов'язків інструктора, по підготовці військовослужбовців ЗСУ (в навчальних центрах ЗСУ)	j_{65}	0,1	$R_{дбпо5}$
1.1.6	Засвоєння іноземної мови	j_{66}	0,2	$R_{дбпо6}$
1.1.7	Спортивні досягнення	j_{67}	0,1	$R_{дбпо7}$
1.1.8	Отримані статуси /нагороди/військові звання	j_{68}	0,1	$R_{дбпо8}$
1.2	Повсякденна діяльність	j_{7i}	0,35	$R_{дбпд}$
1.2.1	Стан військової дисципліни	j_{71}	0,34	$R_{дбпд1}$
1.2.2	Виконання службових обов'язків (несення військової служби)	j_{72}	0,33	$R_{дбпд2}$
1.2.3	Виконання обов'язків молодших командирів, прояв лідерських якостей	j_{73}	0,33	$R_{дбпд3}$

Рейтинг додаткових балів ($R_{дб}$) здобувачів освіти університету визначається сумою:

$$R_{дб} = j_6 * R_{дбпо} + j_7 * R_{дбпд} \quad (3.7)$$

де $R_{дбпо}$ – рейтинг додаткових балів за різні види діяльності поза межами опанування освітньо-професійної програми (наукова і науково-технічна діяльність, громадська активність, культурні та спортивні досягнення);

$R_{\text{дбпд}}$ – рейтинг додаткових балів за результатами повсякденної діяльності;

j_6 – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів за різні види діяльності поза межами освітньої програми (наукова і науково-технічна діяльність, громадська активність, культурні та спортивні досягнення), дорівнює 0,65;

j_7 – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів за результатами повсякденної діяльності, дорівнює 0,35.

Нарахування додаткових балів за результатами різних видів діяльності поза межами опанування освітньої програми визначаються відповідно критеріїв бального оцінювання за звітній семестр.

Максимальне значення за додаткові бали дорівнює 19. Якщо сума балів здобувача освіти за різні види діяльності поза межами опанування освітньо-професійної програми (наукова і науково-технічна діяльність, громадська активність, культурні та спортивні досягнення, повсякденна діяльність) перевищує максимальне значення (100 балів), то ця сума встановлюється рівною максимальному значенню.

Розрахунок рейтингу додаткових балів за різні види діяльності поза межами опанування освітньо-професійної програми визначається формулою:

$$R_{\text{дбпо}} = \sum_1^8 O_{\text{дбпо}i} \cdot j_{6i} \quad (3.8)$$

де $O_{\text{дбпо}i}$ – кількісна оцінка балів i -го досягнення за наукову і науково-технічну діяльність, громадську, культурну та спортивну активність (таблиця 3.4);

j_{6i} – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів за певні критерії, наведені в табл. 3.1;

$i=1, \dots, 8$.

Пояснення:

$R_{\text{дб}} = 0,65 \times (0,2 \times (\text{Наукова та науково-технічна діяльність} = 2+3+4+5+5=20) + 0,1 \times (\text{Громадська діяльність} = 4+5+2+4+3=18) + 0,1 \times (\text{Культурно-виховна діяльність} = 4+2=6) + 0,1 \times (\text{Проходження додаткових курсів за фаховою підготовкою} = 1+2=3) + 0,1 \times (\text{Виконання обов'язків інструктора, по підготовці військовослужбовців ЗСУ (в навчальних центрах ЗС України} = 1) + 0,2 \times (\text{Рівень знання іноземної мови} = 5 \text{ – застосовується подвійний коефіцієнт, тому} = 10) + 0,1 \times (\text{Спортивні досягнення} = 5+3+1=9) + 0,1 \times (\text{Отримані статуси /нагороди/військові звання} = 3) + 0,35 \times (0,34 \times (\text{Стан військової дисципліни} = 1+5=6) + 0,33 \times (\text{Виконання службових обов'язків (несення військової служби} = 3)) + 0,33 \times (\text{Виконання обов'язків молодших командирів} = 3))$

Наукова робота здобувачів освіти є окремим видом наукової і науково-технічної діяльності, яка проводиться під науковим керівництвом науково-педагогічного і наукового складу університету в тісному зв'язку з освітнім

процесом як його невід’ємне продовження та визначається “Положенням про наукову роботу курсантів (студентів) Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба”. Вона поділяється на науково-дослідну роботу, що входить до освітнього процесу, на роботу, яка виконується поза навчальним часом та може передбачати також розробку ініціативних тем.

Наукова робота здобувачів освіти, що входить до освітнього процесу, організовується за формами: виконання планових завдань, лабораторних робіт, курсових, науково-практичних, кваліфікаційних робіт з елементами наукових досліджень; виконання конкретних нетипових завдань науково-дослідного характеру в період військового стажування і практики; вивчення теоретичних основ методики, постановки, організації та виконання наукового експерименту, обробки результатів наукових досліджень.

Наукова робота, яка виконується поза навчальним часом, організовується за формами: робота в наукових гуртках, у творчих майстернях і студіях; участь у виконанні планових та державно-договірних науково-дослідних робіт, а також угод про науково-технічне співробітництво на кафедрах та науково-дослідних лабораторіях; патентно-ліцензійна, винахідницька і раціоналізаторська робота; участь у наукових та науково-технічних конференціях факультетів та університету; участь у конкурсах кафедри, факультету, університету, міжвузівських і всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, всеукраїнських студентських олімпіадах, що проводяться Міністерством освіти і науки України із спеціальностей і навчальних дисциплін; лекторська робота щодо розповсюдження знань у галузі військової науки і техніки.

В табл. 3.5 наведений рівень первинних оцінок результатів наукової та науково-технічної діяльності здобувача освіти.

Таблиця 3.5 – Рівень первинних оцінок результатів наукової та науково-технічної діяльності здобувача освіти

Наукова та науково-технічна діяльність курсанта										
Рівень первинних оцінок результатів наукової та науково-технічної діяльності здобувача освіти										
Наукові публікації у Scopus або Web of Science	Наукові публікації у фахових видань України категорії “ А ”	Наукові публікації у фахових видань України категорії “ Б ” , “ В ”	Переможець Всеукраїнського конкурсу студентських робіт (1-3 місце)	Учасник Всеукраїнського конкурсу студентських робіт (олімпіади)	Автор (співавтор) патенту на винахід (корисну модель)	Участь у міжнародній конференції, що проходила за кордоном	Участь у міжнародній конференції, що проходила в Україні	Участь в університетській конференції	Виступ на пленарному засіданні	Оформлення тез доповіді

У табл. 3.6 перелічені показники за якими оцінюються додаткові бали за наукову і науково-технічну діяльність здобувача освіти та кількість балів за певний критерій цієї діяльності.

Таблиця 3.6 – Показники за якими оцінюються додаткові бали за наукову і науково-технічну діяльність здобувача освіти

№ з/п	Вид наукової та науково-технічної діяльності	Кількість балів (з розрахунку за один захід)	Вид підтвердних документів
1	Опублікування тез доповіді	1	Копія збірника тез доповідей, програми конференцій
	Виступ на пленарному засіданні		
2	Доповідь на університетській конференції	2	Копії статей, тез доповідей, електронна версія збірника
	Наукові публікації у нефаховому виданні		
3	Наукові публікації в журналах, що входять до переліку фахових видань України категорії “Б”, “В”*	3	Копії статей (DOI), програми конференцій, отриманих патентів, сертифікатів, дипломів
	Доповідь на міжнародній конференції, що проходила в Україні		
	Автор (співавтор) патенту на винахід (корисну модель)**		
4	Учасник Всеукраїнського конкурсу студентських робіт (олімпіади)	4	Копії грамот, дипломів, програм конференцій, електронна версія збірника
	Доповідь на міжнародній конференції, що проходила за кордоном ***		
5	Переможець Всеукраїнського конкурсу студентських робіт (1-3 місце) ***	5	Копії грамот, дипломів, копії статей (DOI)
	Наукові публікації в журналах, що входять до переліку фахових видань України категорії “А”		
	Наукові публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричної бази Scopus або Web of Science***		

* При оцінці наукових публікацій враховується рівень наукових видань, а також авторський внесок здобувача освіти при підготовці наукової праці. Бал за публікацію статті у збірнику університету (фаховому виданні категорії “В”) повинен визначатися часткою від кількості співавторів (1-3 автори – 3 бали, 4 автори – 2 бали, 5 авторів – 1 бал).

** Бал за отримання одного національного патенту повинен визначатися часткою від кількості співавторів (1-3 автори – 3 бали, 4 автори – 2 бали, 5 авторів – 1 бал).

*** Отримані бали враховуються протягом одного року з моменту публікації (дати участі).

До здобутків за наукову і науково-технічну діяльність, рівень володіння іноземною мовою, що підкреслює пріоритети цих напрямків в університеті, застосовується коефіцієнт з подвійною вагою.

На кожний нарахований бал має бути документальне підтвердження (сертифікат, грамота, диплом, копії статей з ідентифікатором DOI, витяг з наказу про участь тощо) в електронній або паперовій формах. Подання підтверджуючих документів особистих досягнень до відповідних виконавців (посадових осіб навчального курсу) здобувач освіти здійснює до кінця екзаменаційної сесії кожного навчального семестру.

Здобувачі освіти активно беруть участь у громадському житті ВВНЗ, проявляють ініціативу в організації та проведенні заходів патріотичного та профорієнтаційного спрямування. У культурному житті проявляють себе як творчо обдаровані особистості – беруть участь у художній самодіяльності, літературних конкурсах, тематичних зібраннях. У спортивній сфері досягають високих результатів, беруть участь у змаганнях різного рівня, де неодноразово здобувають призові місця.

В табл. 3.7 наведений рівень первинних оцінок результатів громадської активності, культурних та спортивних досягнень здобувача освіти.

Таблиця 3.7 – рівень первинних оцінок результатів громадської активності, культурних та спортивних досягнень здобувача освіти

Громадська активність, культурні та спортивні досягнення						
Рівень первинних оцінок за результатами громадської активності, культурних та спортивних досягнень здобувачів освіти						
Громадська робота	Культурно-виховна (просвітницька) робота	Проходження додаткових курсів за фаховою підготовкою	Виконання обов'язків інструктора, по підготовці військовослужбовців ЗСУ (в навчальних центрах ЗСУ)	Рівень володіння іноземною мовою	Спортивні досягнення	Отримані статуси / нагороди / військові звання

У табл. 3.8 перелічені показники та їх кількісне значення, за якими оцінюються додаткові бали за результатами громадської активності, культурні та спортивні досягнення здобувача освіти та кількість балів за певний критерій цієї діяльності.

Таблиця 3.8 – Показники додаткових балів за результатами громадської активності, культурних та спортивних досягнень здобувача освіти

№ з/п	Вид діяльності (досягнень)	Кількість балів (з розрахунку за один захід)	Вид підтвердних документів
1	2	3	4
1. Громадська робота:			
1	Участь у профорієнтаційній роботі університету	1	подання начальника кафедри
2	Діяльність у складі робочих груп освітньо-професійних програм та групи забезпечення освітнього процесу Університету	2	подання начальника кафедри
3	Діяльність у складі вченої ради університету, факультету	3	подання ЗНФ з ННР
4	Шефська (волонтерська) робота в ЗОШ - інтернатах	4	подання ЗНФ з ППП
5	Діяльність у складі експертних комісій або галузевих експертних рад НАЗЯВО	5	витяг з наказу
2. Культурно-виховна (просвітницька) робота:			
6	Участь у творчих колективах університету	1	подання ЗНФ з ППП
7	Переможці та призери регіональних конкурсів (університету)	2	копії грамот, дипломів
8	Участь у всеукраїнських, міжнародних конкурсах	3	витяг з наказу, копії грамот, дипломів
9	Переможці та призери всеукраїнських конкурсів (ЗСУ, ПС ЗСУ)	4	копії грамот, дипломів, сертифікатів
10	Переможці та призери міжнародних конкурсів*	5	копії грамот, дипломів, сертифікатів
3. Проходження додаткових курсів за фаховою підготовкою:			
11	В університеті	3	копії дипломів, сертифікатів
12	В установах, навчальних центрах (ЗВО) України	4	копії дипломів, сертифікатів
13	В установах, навчальних центрах (ЗВО) за кордоном*	5	копії дипломів, сертифікатів
4. Виконання обов'язків інструктора, по підготовці військовослужбовців ЗСУ (у навчальних центрах ЗС України):			
14	На факультеті (кафедрі)	1	подання начальника кафедри
15	В університеті	2	витяг з наказу
16	У навчальних центрах ПС ЗСУ	3	витяг з наказу
17	У навчальних центрах ГШ ЗСУ	4	витяг з наказу
18	У міжнародних навчальних центрах	5	витяг з наказу

5. Рівень володіння іноземною мовою**:			
19	СМР1 (A1)	1	копії сертифікатів
20	СМР 1 +(A2)	2	копії сертифікатів
21	СМР 2 (B1)	3	копії сертифікатів
22	СМР 2 + перекладацька діяльність в Університеті	4	копії сертифікатів + подання начальника кафедри іноземних мов
23	СМР 3 (B2)	5	копії сертифікатів + витяг з наказу
	СМР 2 + міжнародна перекладацька діяльність в країнах партнерах НАТО* (C1, C2)		
6. Спортивні досягнення:			
26	переможці та призери регіональних спортивних змагань (в університеті)	1	копії грамот, дипломів, сертифікатів
27	переможці та призери всеукраїнських спортивних змагань ЗСУ, ПС ЗСУ	2	копії грамот, дипломів, сертифікатів
28	кандидат в майстри спорту*	3	копії дипломів
29	майстер спорту*	4	копії дипломів
30	майстер спорту міжнародного класу*	5	копії дипломів
7. Отримані статуси / нагороди / військові звання:			
31	факультет	1	копії службових карток, грамот
32	університет	2	копії службових карток, грамот, посвідчень, витяг з наказу
	отримання військового звання “старший солдат”		
33	ПС ЗСУ	3	копії грамот, посвідчень, витяг з наказу
34	ГШ ЗСУ (МО)	4	копії грамот, посвідчень, витяг з наказу
35	Державні нагороди*	5	копії грамот, посвідчень, витяг з наказу
	Учасник бойових дій (отриманий під час навчання в університеті)		

* Отримані бали за цими критеріями враховуються протягом всього періоду навчання.

** До отриманих балів за цими критеріями застосовується коефіцієнт з подвійною вагою.

Розрахунок рейтингу додаткових балів за результатами повсякденної діяльності

Повсякденна діяльність – це сукупність взаємопов’язаних між собою заходів діяльності командирів (штабів), які спрямовані на підтримання військ у постійній бойовій готовності для успішного виконання завдань як в мирний, так і у воєнний час. Повсякденна діяльність, як і бойова діяльність є складовими військової діяльності, що являється процесом виконанням військовослужбовцями завдань військової служби. Вимоги статутів Збройних Сил України, наказів та директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України має бути головними нормами управління повсякденною діяльністю підрозділів.

У повсякденній діяльності стан військової дисципліни здобувачів освіти проявляється у сумлінному виконанні службових обов’язків, дотриманні вимог статутів, внутрішнього розпорядку, чіткому виконанні наказів командирів, підтриманні належного рівня стройової, фізичної та професійної підготовки, а також у високому рівні відповідальності, організованості та дисциплінованості під час несення військової служби.

Розрахунок рейтингу додаткових балів за результатами повсякденної діяльності визначається формулою:

$$R_{\text{дбпд}} = \sum_1^3 O_{\text{дбді}} \cdot j_{7i} \quad (3.9)$$

де $R_{\text{дбпд}}$ – рейтинг додаткових балів за результатами повсякденної діяльності;

$O_{\text{дбді}}$ – кількісна оцінка балів i -го досягнення за результатами повсякденної діяльності;

j_{7i} – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів за результатами повсякденної діяльності;

$i=1, \dots, 3$.

В табл. 3.9 наведений рівень первинних оцінок за результатами повсякденної діяльності здобувача освіти.

Таблиця 3.9 – Рівень первинних оцінок за результатами повсякденної діяльності здобувача освіти

Громадська активність, культурні та спортивні досягнення		
Рівень первинних оцінок за результатами повсякденної діяльності здобувачів освіти		
Стан військової дисципліни	Виконання службових обов’язків (несення військової служби)	Виконання обов’язків молодших командирів, прояв лідерських якостей

В таблиці 3.10 визначені показники та кількісне їх значення бального оцінювання для визначення додаткових балів за результатами повсякденної діяльності.

Таблиця 3.10 – Показники та кількісне їх значення бального оцінювання для визначення додаткових балів за результатами повсякденної діяльності

№ з/п	Вид діяльності (досягнень)	Кількість балів	Вид підтвердних документів
1	2	3	4
1. Стан військової дисципліни:			
1	здобувач освіти систематично порушує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, статутні правила взаємовідносин між військовослужбовцями і військового етикету, має випадки грубих порушень військової дисципліни, громадського порядку, має дисциплінарні стягнення, заохочення відсутні	0	службова картка / журнал дисциплінарної практики
2	здобувач освіти в цілому виконує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, має випадки порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями і військового етикету, має випадки невиконання своїх службових обов'язків, систематично порушує розпорядок дня, має дисциплінарні стягнення (попередження про неповну службову відповідність , пониження в посаді, пониження у військовому званні на один ступінь), заохочення відсутні	1	службова картка / журнал дисциплінарної практики
3	здобувач освіти в цілому виконує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, має випадки порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями і військового етикету, неодноразово порушував розпорядку дня, має дисциплінарні стягнення (сувора догана), має нечисельні заохочення	2	службова картка / журнал дисциплінарної практики
4	здобувач освіти виконує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, в цілому додержується статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями і військового етикету, має випадки порушення розпорядку дня, має дисциплінарні стягнення (зауваження, догана, позбавлення чергового звільнення), має заохочення	3	службова картка / журнал дисциплінарної практики
5	здобувач освіти неухильно виконує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, додержується статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями, виявляє повагу до командирів, ввічливий і додержується військового етикету, не допускає негативних вчинків, має незначні порушення розпорядку дня, не має дисциплінарних стягнень , має заохочення	4	службова картка / журнал дисциплінарної практики
6	здобувач освіти неухильно виконує вимоги Статутів ЗСУ і накази командирів, додержується статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями, зміцнює військове товариство, виявляє повагу до командирів і один до одного, ввічливий і додержується військового етикету, не допускає сам і стримує інших від негативних вчинків, не порушує розпорядок дня, не має дисциплінарних стягнень , систематично заохочується	5	службова картка / журнал дисциплінарної практики

2. Виконання службових обов'язків (несення військової служби)*:			
7	здобувач освіти систематично порушує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, безвідповідально ставиться до виконання обов'язків в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб), має випадки грубих порушень правил поведження зі зброєю , має випадки порушень дисципліни (сон на посту, самовільне залишення місця служби) або невиконання обов'язків, що могли спричинити загрозу безпеці об'єкта або інших осіб, має дисциплінарні стягнення, заохочення відсутні	0	службова картка / журнал дисциплінарної практики
8	здобувач освіти в цілому виконує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, посередньо ставиться до виконання обов'язків в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб), систематично порушує правила внутрішнього порядку, має дисциплінарні стягнення (догана, сувора догана, позбавлення чергового звільнення), заохочення відсутні	1	службова картка / журнал дисциплінарної практики
9	здобувач освіти в цілому виконує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, задовільно ставиться до виконання обов'язків в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб), неодноразово порушував правила внутрішнього порядку, має дисциплінарні стягнення (догана, сувора догана, позбавлення чергового звільнення), має не чисельні заохочення	2	службова картка / журнал дисциплінарної практики
10	здобувач освіти виконує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, задовільно ставиться до виконання обов'язків в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб), має випадки порушення правил несення служби та внутрішнього порядку, має дисциплінарні стягнення (зауваження, догана), має заохочення	3	службова картка / журнал дисциплінарної практики
11	здобувач освіти виконує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, добре виконує обов'язки в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб), має незначні порушення правил внутрішнього порядку, не має дисциплінарних стягнень, має заохочення	4	службова картка / журнал дисциплінарної практики
12	здобувач освіти неухильно виконує вимоги Статутів внутрішньої, гарнізонної та вартової служб ЗСУ, при виконанні обов'язків в добовому наряді (під час несення гарнізонної та вартової служб) проявляє ініціативність, дисципліну та відповідальність, оперативно реагує на надзвичайні ситуації , не допускає сам і стримує інших від порушення правил внутрішнього порядку, не має дисциплінарних стягнень, систематично заохочується	5	службова картка / журнал дисциплінарної практики

3. Виконання обов'язків молодших командирів:			
13	тимчасове виконання обов'язків командира	2	подання начальника курсу
14	командир відділення*	3	подання начальника курсу
	староста студентської групи*		
15	командир навчальної групи*	4	подання начальника курсу
16	старшина курсу*	5	подання начальника курсу
17	Прояв лідерських якостей: здобувач активно проявляє ініціативу, ефективно керує групою, користується авторитетом, часто виступає організатором заходів, демонструє лідерську позицію у складних ситуаціях, бере відповідальність за рішення, активно допомагає іншим.	5	подання начальника курсу

* За неякісне виконання обов'язків молодшого командира рішенням керівництва навчального курсу бали можуть не нараховуватись.

3.1.4. $R_{\text{вм}}$ – випускника другого (магістерського) рівня вищої освіти визначається сумою:

$$R_{\text{вм}} = j_1 \cdot R_{\text{кб}} + j_2 \cdot R_{\text{оп}} + j_3 \cdot R_{\text{дб}} \quad (3.10)$$

де j_1 – ваговий коефіцієнт рейтингового балу, отриманого здобувачами освіти під час вступу на навчання (другий магістерський) рівень вищої освіти, дорівнює 0,01;

j_2 – ваговий коефіцієнт рейтингу за результатами опанування освітньо-професійних програм, дорівнює 0,8;

j_3 – ваговий коефіцієнт рейтингу додаткових балів, дорівнює 0,19.

$R_{\text{кб}}$ – рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти, формується на підставі конкурсного балу, отриманого здобувачами освіти під час вступу на навчання (методика розрахунку прописана в Правилах прийому на навчання до університету);

$R_{\text{дб}}$ – рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами опанування освітньо-професійних програм за відповідними спеціальностями (спеціалізаціями за наявності).

$R_{\text{оп}}$ – рейтинг успішності за результатами опанування освітніх програм за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, визначається за формулою:

$$R_{\text{оп}} = j_4 \cdot R_{\text{ок}} + j_5 \cdot R_{\text{ав}} \quad (3.11)$$

де j_4 – ваговий коефіцієнт рейтингу засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом, дорівнює 0,65;

j_5 – ваговий коефіцієнт рейтингу за результатами атестації випускників за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, дорівнює 0,35;

$R_{ок}$ – рейтинг засвоєння освітніх компонентів за навчальним планом, визначається як середнє арифметичне семестрових рейтингових балів успішності навчання здобувача освіти за весь період навчання для здобуття ступеня магістра, тобто:

$$R_{ок} = \frac{\sum_1^n Rci}{n} \quad (3.11)$$

де Rci – семестровий рейтинговий бал за i -й семестр навчального року;
 n – загальна кількість семестрів за період навчання.

$$Rci = \sum_1^n k_i O_i \quad (3.12)$$

де Rci – семестровий рейтинговий бал за i -й семестр навчального року;

k_i – додатний ваговий коефіцієнт i -тої освітньої компоненти (дисципліни, курсової роботи (проєкту), практики), який визначається часткою кредитів ЄКТС певної освітньої компоненти в i -тому семестрі від загального обсягу кредитів в ЄКТС на підготовку здобувачів в i -тому семестрі за навчальним планом;

O_i – підсумковий бал здобувача з i -тої освітньої компоненти;

$R_{ав}$ – рейтинг успішності здобувачів освіти за результатами атестації випускників за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Формами атестації здобувачів освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти, що визначаються стандартами вищої освіти за відповідними спеціальностями є: публічний захист кваліфікаційної роботи магістра та/або комплексний кваліфікаційний іспит і комплексний екзамен з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки.

$$R_{ав} = \frac{\sum_{i=1}^n O_i}{n} \quad (3.13)$$

де O_i – підсумковий бал за результатами складання комплексних кваліфікаційних іспитів, захисту кваліфікаційних робіт та комплексного екзамену з фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки;

n – загальна кількість форм атестації;

$R_{дб}$ – рейтинг додаткових балів розраховується так само, як і для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

На підставі нормованого семестрового рейтингу проводиться ранжування здобувачів освіти в університеті.